

Kazanımlar:

Temel haklardan yerleşme ve seyahat özgürlüğünü açıklar.

Bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasında değişim ve sürekliliği inceler.

Madde 23 (Yerleşme ve Seyahat Hürriyeti)

Herkes yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir. Yerleşme hürriyeti suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak; Seyahat hürriyeti suç soruşturması ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek; Amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir. Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir.

1- Verilen bilgilere göre yerleşme ve seyahat hakkı hangi durumda kısıtlanamaz?

- A) Suç işlenmesini önlemek
- B) Kamu mallarını korumak
- C) Sağlıklı kentleşmeyi sağlamak
- D) Yurt dışına tatile gitmek

2-Rusya Türkiye'ye uyguladığı vize (giriş yasağı) kaldırmayı planlıyor. Rusya'nın bu çalışmasının iki ülke arasında hangisine katkı yapması beklenir?

- A) Kültürel yakınlaşma
- B) Ticaretin azalması
- C) Turist sayısının düşmesi
- D) Suç oranlarının artması

3-Yerleşme ve seyahat özgürlüğü ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Salgın hastalık bölgelerine girmek veya bu bölgelerden çıkmak kısıtlanabilir.
- B) Hakkında kovuşturma veya soruşturma olan kişilere yurt dışına çıkış yasağı getirilebilir.
- C) Yerleşme ve seyahat özgürlüğü hiçbir zaman kısıtlanamaz.
- D) Terör ve savaş gibi olağanüstü durumlarda devlet vatandaşlarını korumak için yerleşme ve seyahat özgürlüğünü kısıtlayabilir.

Kağan, yaz tatilinde dedesiyle birlikte Ankara'dan Rize'ye geziye gitmiştir. Dedesi Rize'nin doğasına ve havasına hayran kalmıştır. Emekli olduktan sonra burada yaşamak istediğini söylemiştir. Kağanda dedesine o zaman her yaz senin yanıdayım, bol bol çay içeriz demiştir.

4-Verilen metinde aşağıdaki haklarımızdan hangisinden bahsedilmiştir?

- A) Seçme ve seçilme
- B) Yerleşme ve seyahat hürriyeti
- C) Sağlıklı çevrede yaşama
- D) Ailenin korunması

5-İstanbul'un Kartal ilçesinde 8 Katlı binanın çökmesiyle çok sayıda vatandaşımız hayatını kaybetmiş ve yaralanmıştır. Bu acı olaydan sonra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bölgedeki bazı evlerinde yıkılacağını açıklayarak bu binalarda yaşayanları tahliye etmiştir.

Binalardaki insanların tahliye edilmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşsizlik
- B) Salgın hastalık
- C) Can güvenliği
- D) Suç işlenmesini önlemek

6-M.Ö. 3300 yıllarında Sümerlerde Çiftçiler, ürünlerini tapınaklara verdiklerinden memurlar bunları piktograf denilen basit resimlerle kayıt altına alıyorlardı. Rakamlar, hilal ve daire şeklinde gösteriliyordu. Yazıların önemli bir kısmı çiftçilikle ilgiliydi. Hayvanların kafaları çizilerek hayvanlar, bitkilerin resimleri çizilerek bitkiler anlatılıyordu. Duyu organları çizilerek duygular anlatılıyordu. Daha sonra resimler yerlerini şekil ve sembollere bıraktı. Zamanla kullanılan işaretler kilden yapılan tabletler üzerine aktarıldı. Böylece yazı icat edilmiş oldu.”

Verilen bilgilere göre;

I-Yazıyı Sümerler icat etmiştir.

II-Tarımsal faaliyetler yazının bulunmasını etkilemiştir.

III-Sümerlerin bulunduğu yazı değişime uğramadan günümüze kadar gelmiştir.

Yukarıda verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangilerine ulaşılabilir?

- A)Yalnız I   B) I-II
C)Yalnız III   D) I-II-III

7.MÖ 3200 yıllarında Sümerler tarafından bulunmuştur. Bulunması ile birlikte bilgilerimiz kalıcı hale gelmiş, kültürel etkileşim artmış, bilimsel gelişmeler hızlanmıştır. Bu gelişme ile tarihi çağlar başlamıştır.

Yukarıda aşağıdaki buluşlardan hangisi hakkında bilgi verilmiştir.

- A) Tekerlek   B) Alfabe
C) Matbaa   D) Yazı

	Bilgi	Kime ait
I	İlk alfabe	Fenikeliler
II	Hiyeroglif yazısı	Romalılar
III	Çivi yazısı	Sümerler
IV	Latin alfabesi	Mısırlılar

8-Tablonun doğru olabilmesi için hangi numaralı bilgilerin yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II   B) II ve III
C) II ve IV   D) I ve IV

9-Yazının icadından sonra insanlar bilgiyi kaydetmek ve gelecek kuşaklara aktarmak için çeşitli araçlar kullanmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu araçlardan birisi değildir?

- A) Para   B) Kil tabletler
C) Matbaa   D) Kâğıt

10-Yazının icadı neredeyse insanlık tarihi kadar eski bir değerdir. Yazının bulunması ile birlikte bilgilerin aktarılması kolaylaştığından dolayı insanlık adeta çağ atlamıştır. Yazının bulunmasının insanlık için önemi nedir dediğinizde eminiz sizlerin de aklınızda birçok önemli husus gelecektir. Aşağıdakilerden hangisi yazının icadının hayatımızda meydana getirdiği değişimlerden değildir?

- A) Bilgilerimiz kalıcı hale geldi
B) Bilimsel gelişmeler hızlandı
C) Ticari faaliyetler hızlandı
D) Bilgiler kayıt altına alındı

Daha fazlası...Sosyal Bilgiler Paylaşım Platformunda

Yasin GÖKÇE
Sosyal Bilgiler Öğretmeni